

EL MERCAT DE LA VERDURA

Montserrat Bonachí Banús

Quan era joveneta, en aquella edat en què tot el que ve dels grans ho agafes de cul (ja fa més de vint anys!!), la meva mare ens prenia a mi i a les meves germanes, en dissabtes alterns, o sigui que cada dissabte li tocava a una, a les set o a les vuit del matí (el dissabte!) cap al mercat de la verdura, carregades de cistells, a comprar la verdura per a la setmana: enciams, bròquil, bajoques, verdura per al caldo, fruita...; de tot. Anàvem també a la carnisseria, a la cansaladeria i a la peixateria per aprovisionar-nos de viandes per passar la setmana; som una família nombrosa i l'organització era vital.

En aquells anys era un costum molt estès entre la població bàsicament femenina vallenca, si ho jutgem per la quantitat de gent que s'aplegava a la plaça de l'Oli, al carrer de la Carnisseria i als voltants.

Tot i que no ho vaig manifestar mai efusivament, en el fons m'agradava, i en aquell moment potser no ho apreciava, però va ser un aprenentatge per saber anar a comprar: a comprar bé. Aquest concepte depèn, és clar, de l'exigència d'un mateix. En el meu cas, per exemple, jo no canvio cap enciam *arrissat* amb les fulles lleugerament rogenques acabat de collir per un enciam *iceberg*, per no parlar de cap altre tomàquet pel tomàquet de l'*albercoc* per a l'amanida!

Aquest costum el vaig mantenir de casada, tot i que he de confessar que el que m'hi portava, a l'hivern, eren les taronges d'una tortosina que no dubto que moltes mestresses vallenques recorden, i a l'estiu els préssecs, boníssims els uns i les altres, però malauradament ara fa dos o tres anys va deixar de venir.

Parlo en passat, perquè jo mateixa, ho confesso, he deixat d'anar-hi; d'ençà que no vénen els tortosins m'he desmotivats i de verdura fresca en gaudeixo gràcies a la plaent jubilació dels pares. D'altra banda, el mercat ha anat perdent vida, les clientes (i clients) s'han anat fent grans, i les que ja eren grans moltes ens deuen haver deixat, i de joves (bé, de la meva generació), en sóc testimoni, n'èrem (habituals) dues, si més no a l'hora que hi anava jo, que, més mandrosa que la meva mare, hi anava pels voltants de les nou del matí,

i fins i tot li vaig despertar el gust al meu marit, que, després del naixement de la nostra primera filla, era ell qui hi anava i en gaudia. De més joves que jo, no en recordo.

D'altra banda, no m'equivocaria de gaire si dic que de pagesos que hi vinguin la verdura pròpia en queden potser només un o dos. La gran majoria són revenedors que et proporcionen la mateixa mercaderia que trobes en les nombroses botigues de verdures que s'han anat instal·lant a la ciutat (comerç molt en alça, per cert), la qual cosa ens resulta molt més còmoda, en el tràfec de la vida moderna. Ara que les mestresses de casa també formem part de la població activa i el nostre horari i funcionament difereix considerablement del de les nostres mares, passem per la botiga a les vuit del vespre, moment que coincideix amb l'arribada de la mercaderia fresca, i en paguem el que ens en demanin! Amb la mare, al mercat, primer fèiem el recorregut d'anada des de la plaça de l'Oli cap a la plaça de les Garrofes i, de tornada, ja sabíem on podíem comprar les verdures i la fruita que havíem vist més maques i a més bon preu. Em pregunto si algun dia hi aniré amb les meves filles!

És veritat que les coses canvien, prova inequívoca de vida, però en aquest cas és un canvi amb regust de tristesa, perquè els mercats i els comerços porten gent al carrer, i la gent que es mou són la vida en les artèries dels pobles i de les ciutats.

Siguem positius però, i confiïm que el nou Pati (2007?), en el qual, personalment, tinc moltes esperances, torni a ser el cor de la ciutat, es converteixi en centre de l'activitat social i sigui el portal d'accés al centre tradicional de la ciutat.

Anar al mercat de joveneta, en el fons, m'agradava, va ser un aprenentatge per saber anar a comprar: a comprar bé. (Foto:AMV)